

2242

A
GLOSSARY OF WORDS
OCCURRING IN
HEKĀYET-É-LATIF.
BY
NOWROJEE ADARJEE TATA.

Registered under Act XXV of 1867

BOOK-SELLERS AND PUBLISHERS

33, DHOBI TALAO.

AND

JEHANGIR BEJUNJEE KARANI

BOOK-SELLER & PUBLISHER

18, PARSEE BAZAR STREET, FORT.

PRINTED AT THE MISSION PRESS, SURAT.

1884.

Price Ten Annas.

2242

A
GLOSSARY OF WORDS
OCCURRING IN
HEKAYET-E-LATIF.
BY
NOWROJEE ADARJEE TATA.

BOMBAY:
ERACHSHAH KARANI & Co.
BOOK-SELLERS AND PUBLISHERS
33., DHOLI TALAO.

AND
JEHANCIR BEJUNJI KARANI
BOOK-SELLER & PUBLISHER
18., PARSİ BAZAR STREET, FORT.

PRINTED AT THE MISSION PRESS, SURAT.

1884.

PREFACE.

My "Glossary of Karima" having met with favour from the Persian Students and being a hand-book of real help to those whose means do not allow of engaging private tutors in this branch of their study, I am induced, at the recommendation of some of my friends, to compile this Glossary of Hekāyet on the same principle as that of my "Glossary of Karimā."

The words in parenthesis are the Infinitives of verbs, which addition will, no doubt, be of great use to the students.

بنام ایزد بخشاینده بخشاینسگر مهربان.

Words.	Pronunciation in Gujarati.	English Equivalents.	Gujarati Equivalents.
STORY I. વારના પેટેલી.			
دو	દુ	Two	બે.
زن	ઝન	Woman	સ્ત્રી.
در	દર	For	માટે.
طفلی	તેફલી	A child	એક છોકરું.
منازعت	મીનાઝમત	Were quar-	કાંઈયો કરતી હતી.
میگردند	મીકરુન્દ	relling	
و	વ	And	અને.
گواه	ગવાહ	Witness	સાક્ષી.
نداشتند (داشتن)	નદાશ્તન્દ	Had not	નહિ હતા.
هر دو	હરદુ	Both	બંને ; બે.
پیش	પીશ	Near	આગળ.
قاضی	કાઝી	A magistral	ન્યાયાધીશ.
رفتند (رفتن)	રફ્તન્દ	Went	ગયા.
انصاف	અનસાફ	Justice	ઈત્તિસાફ.
خواستند (خواستن)	આશ્તન્દ	Asked	માગ્યો.
جلاد	જલાદ	Executioner	જલાદ.
را	રા	To	ને.
طلبید (طلبیدن)	તલ્બીદ	Called	બોલાવ્યો.
فرمود (فرمودن)	ફરમુદ	Ordered	હુકમ કાઢ્યો.
که	કે	That	કે.
این	ઈન્	This	આ.
پاره	પારે	Piece	કકડો.

کن (کردن)	કૃન્	Make	કર.
بده (دادن)	બેદેહ	Give	આપ.
چون	ચૂન્	When	જ્યારે.
سخن	સોખન્	Word	શબ્દ.
شنید (شنیدن)	શનીદ	Heard	સાંભળ્યો.
خاموش	ખામૂશ	Quite	बुध ; मुर्ती.
ماند (ماندن)	માન્દ	Remained	રહી.
دیگر	દીગર	Another	બીજી.
شور	શૂર	Noise	ગોષાટ.
فرياد (کردن)	ફરીયાદ	Complaint	ફરીયાદ.
آغاز کرد (آغاز)	આગાજ કર્દ	Commenced	શરૂ કરી.
برای	બરાયે	For the sake of	માટે ; વાસ્તે.
خدا	ખોદા	God	હાશ્વર.
نیم	નીમ	Half	અડધા.
مکن (کردن)	મકૂન્	Do not do	નહિ કર.
اگر	અગર	If	અથવા જો.
چنین	ચુનીન્	Such	આવો.
است	અસ્ત	Is	છે.
نمی خواهم (خواستن)	નમીઆહમ	Ido not want	મને નથી જોઈતો.
بییقین	બેયકીન્	With certainty	બેશક.
پنداشت (پنداشتن)	પેન્દાસ્ત	Knew	જાણ્યું.
مادر	માદર	Mother	માતા.
همین	હમીન્	The same	એજ.
باو	બેહ	To her	તેણીને.
مسپرد (سپردن)	સેપાર્દ	Entrusted	સોંપ્યું.
تازیانه	તાઝીઆને	Whips	આપઝા.
زده (زدن)	ઝદેહ	Having struck	મારીને.
راند (راندن)	રાન્દ	Drove	હાંકી કાઢી.

دوم حکایت دے اکھنہ دے وے م. STORY II. વારતા બીજી.

در	દર	In	માં.
شهری	શહેરી	A city	એક શહેર.
انبار	અમ્બાર	Warehouse	વખાર.
پنبہ	પમ્બેહ	Cotton	રૂંડ.
بدزدی رفت	બેદોઝદી રફત	Was stolen	ચોરાયો.
فروشان	ફરશાન	Sellers	વેચનારાઓ.
شکایت	શકાયત	Complaint	ફરિયાદ.
پادشاه	પાદશાહ	King	રાજા.
بود ند (بودن)	ખોરદ નદ	Carried	લેઈ ગયા.
هرچند	હરચંદ	Whatso- ever	ગમે ઈટલી.
تجسس	તજસ મોમ્	Search	શોધ.
دزدی	દોઝદી	A thief	એક ચોર.
نہ یافت (یافتن)	નયાફત	Obtained not	મળ્યો નહિ.
امیر	અમીરી	A nobleman	એક અમીર.
عروض کرد (عروض کردن)	અર્જૂં કર્દ	Requested	અરજ કીધી.
اگر	અગર	If	અગર જો.
فرمان	ફરમાન	Order	હુકમ.
باشد	ખારાદ	Be	હોય.
دزدان	દોઝદાન	Thieves	ચોરા.
بگیرم (گرفتن)	બગીરમ્	I may catch	હું પકડું.
حکم	હુકમ	Order	હુકમ.
داد (دادن)	દાદ	Gave	આપ્યો.
خانه	ખાંનેહ	Home	ઘર.
خود	ખુદ	His own	પોતાને.
خورد	ખોર્દ	Young	નાહાનાં.
بزرگ	બેઝર્ગ	Old	મોટા.
بہانہ	બહાને	Pretence	ખાહાનું.
ضيافت	ઝીઆફત	Feast	મજબાની.
چون	ચન	When	જ્યારે.

هم	همی	All	همه.
مردمان	مردمان	People	مردمان.
جمع شدند (جمع شدن)	جمع شدند	Gathered	جمع شدند.
بنشستند (نشستن)	بنشستند	Took their seats	بنشستند.
آن	آن	That	تو.
مجلس	مجلس	Assembly	مجلس.
بر	بر	Upon	بر.
روی	روی	Face	روی.
نظر کرد (نظر کردن)	نظر کرد	Looked at	نظر کرد.
گفت (گفتن)	گفت	Said	گفت.
چه	چه	What	چه.
حرامزاده	حرامزاده	Ill-born	حرامزاده.
بی حیا	بی حیا	Shameless	بی حیا.
احمق	احمق	Foolish	احمق.
ریزها	ریزها	Particles	ریزها.
ریشها	ریشها	Beards	ریشها.
جا کرده است (جا کردن)	جا کرده است	Have taken place	جا کرده است.
چند	چند	Several	چند.
کس	کس	Persons	کس.
همان	همان	Same	همان.
وقت	وقت	Time	وقت.
دست	دست	Hand	دست.
پاک کردند (پاک کردن)	پاک کردند	Cleared	پاک کردند.
معلوم شد (معلوم شدن)	معلوم شد	Was made out	معلوم شد.
آنها	آنها	They	آنها.
حکمت	حکمت	Contrivance	حکمت.
آفرین	آفرین	Praise	آفرین.
تسین	تسین	Commendation	تسین.
لمود (لمودن)	لمود	Showed	لمود.

હકાયને સેઈઓમ. STORY III. વારતા તીજી.

دانش مندي	દાનેશમંદી	A wise man	એક દાંનાય મા- ણસ.
هزار	હઝાર	Thousand	હઝાર.
روپيه	રૂપૈય	Rupees	રૂપીયા.
عطاري	અતારી	A grocer	એક ગાંધી.
را	રા	To	ને.
مجرد (سپردن)	સેપોદ	Entrusted	સોંપ્યા.
بستر	બેસકર	To a journey	યુસારી એ.
رفت (رفت)	રફત	Went	ગયો.
بعد	બાદ	After	પછી.
مدت	માદત	Time	વખત.
باز	બાઝ	Back	પાછો.
گفت (گفتن)	ગોફત	Said	કહ્યું.
دروغ	દરુગ	Lie	જુઝું.
مگوي (گفتن)	મીગુઈ	Thou sayest	તું ખોલે છે.
مرا	મરા	To me	મને.
نه	ન	Not	નથી.
باوي	બાવયે	With him	તેની સાથે.
در آويغت (در آويستن)	દરઆવીગત	Struggled	વળગી પડ્યો.
تکذيب	તકઝિબ	Reproach	દપકો.
بسيار	બેસયાર	Very	ધણેણ.
ديانتدار	દીયાનતદાર	Honest;	પ્રમાણીક.
		trustworthy	
گاهي	ગાહી	Any time	કોઈ પણ વખત.
خيانت	ખીઆનત	Dishonesty	લુચાઈ.
با	બા	With	સાથે.
مناقشه	મનાકેશ	Quarrel	કળયો.
مزا	સઝા	Punishment	સજા.
خواهي يافت (يافتن)	ખાહીયાફત	Thou wilt obtain	તને મળશે.

નાચાર	નાચાર	Helpless	લોચાર.
شد (شدن)	શ્યાદ	Became	થયો.
احوال	આહવાલ	Account	હેવાલ.
بر	પર	Upon	ઉપર.
کاغزی	કાગઝી	A paper	એક કાગળ.
نوشت (نوشتن)	નવેસ્ત	Wrote	લખ્યો.
نمود (نمودن)	નમુદ	Showed	અતાયો.
برو (رفتن)	બેરો	Go	જા.
نزد	નજદ	Near	નજદીક.
دکان	દોકાન	Shop	દુકાન.
سه	સે	Three	ત્રણ.
روز	રોઝ	Day	દિવસ.
بنشین (نشستن)	બેનશીન	Sit	બેસ.
هیچ	હીચ	Anything	કંઈ પણ.
مگو (گفتن)	મગુ	Do not say	ના કહેતો.
چهارم	ચેહારમ	Fourth	ચોથા.
طرف	તરફ	Direction	પાશુએ.
سلام	સલામ	Salutation	સલામ.
مواي	સેવાએ	Except	સિવાયે.
جواب	જવાબ	Answer	જવાબ.
آنجا	આન્જા	That place	તે જગા.
نقد	નક્દ	Money	પૈસા.
بخواه (خواستن)	બેખાહ	Ask	માગજે.
آنچه	આન્ચે	Whatever	ને કંઈ.
بگوید (گفتن)	બેગુયદ	Speaks	કેરે.
خبرکن (خبر کردن)	અખરકન	Inform	અખર કરજે.
موافق	મુવાફક	According to	માફક; પ્રમાણે.
حشمت	હેશમત	Pomp	દખ્ખો.
بسیار	બેસયાર	Much; great	ધણી.
دید (دیدن)	દીદ	Saw	જોયું.
اسب	અસ્પ	Horse	ધોડો.

استاده کړ	अस्तादिहृङ्	Caused to stand	हुमा राख्यो.
(استاده کړدن)			
برادر	बेरादर	Brother	भाई.
ای	अये	Oh !	अरे !
گاهي	गाली	Any time	कोई वખते.
اندک	अन्क	A little	कस.
سر	सर	Head	माथुं.
جنبانید (جنبه)	गोमूयानीहृ	Shook	हलायुं.
نیدن			
می ترسید	भीतरसीहृ	Was fearing	भीहतो ेतो.
(ترسیدن)			
هرگاه	हरगाह	When	क्याहरे.
کجا	कजा	Where	क्यां.
کدام	कोदाम	Which	कोवा.
شخص	राख्यस	Person	भाख्यस.
حاضر	हाअरे	Present	हाअर.
بگو (گفتن)	बगु	Speak	केह.
مشاید	शायहृ	Perhaps	कदाय.
فرااموش کرده	इरायशुहृहृ-	I must have	हुं अवीगयो.
باشم (فرااموش	आराम	forgotten	होहा.
کردن)			
راست	रामत	Truth	सागुं.
هالا	हाला	Now	हमाहा.
یاد آمد (یاد	यादआमहृ	Recollected	याद आंयुं.
آمدن)			
الخص	अलकुष	In short	हुंकाभां.
عذر نمود (عذر	अपुअरेनुहृ	Asked pardon	माई मागी.
نمودن)			

STORY IV. चारता आधी. चकारत येछथते छकारत चकारत.

कस	कस	Person	पुखप; भाख्यस.
माल	माल	Goods	माल.

پیرزنی	پیرزنی	An old woman	آئی کھڑی میار
ہرگاہ	ہرگاہ	Whenever	کبھی
ہودو	ہودو	Both	دونوں
خواہیم گرفت	خواہیم گرفت	We will	ہم لے لیں گے
(گرفتن)		take	
چند	چند	Several	کچھ
شریک	شریک	Partner	ساتھی
مرد (مردن)	مرد	Died	مر گیا
ہالا	ہالا	Now	اب
بدہ (دادن)	بدہ	Give	دینا
دیگر	دیگر	Another	دوسرا
ترا	ترا	To thee	تو
مردہ (مردن)	مردہ	Dead	میت
ظاہر ساخت	ظاہر ساخت	Declared	کہا
(ظاہر ساختن)			
ہرچند	ہرچند	Whatsoever	جو بھی
مبالغہ کردم (مبالغہ	مبالغہ کردم	I protested	کہاں
کردن)			
لیکن	لیکن	But	لیکن
نشید (شنیدن)	نشید	Did not hear	سنا نہیں
ہم	ہم	All	سب
مذکور	مذکور	Above-said	اوپر کہے ہوئے
تامل	تامل	Considera- tion	تعمیل
دریافت (دریافتن)	دریافت	Thought	سوچا
بی	بی	Without	بغیر
تقصیر	تقصیر	Crime	گناہ
بی تقصیر	بی تقصیر	Innocent	غیر گناہ
فرمود (فرمودن)	فرمود	Ordered	کہا
اول	اول	At first	پہلے
شرط	شرط	Condition	شرط
کردہ بودی	کردہ بودی	Thou hadst	تو کرتا تھا
(کردن)		made	

બિયાર (આવડન)	બિયાર	Bring	લાવ.
બેગીર (ગ્રફ્ટન)	બેગીર	Take	લે.
તનહા	તનહા	Alone	એકલા.
બેગુને	બેગુને	How	કેમ.
બિયાપી (યાફતન)	બિયાપી	Thou wilt obtain	તને મળશે.
લાજવાબ	લાજવાબ	Answerless	જવાબ વગરનો.

STORY V. વારતા પાંચમી. પાંચમી કથા.

શૂંમી	ગેલામી	A slave	એક ગુલામ.
از	અઝ	From	થી.
صاحب	સાહિબ	Master	ધણી.
گریختن (گریختن)	ગોરીઝત	Fled	નાહાસીગયો.
آنجا	આંજા	There	ત્યાં.
دید (دیدن)	દીદ	Saw	જોયો.
چرا	ચેરા	Why	શાને મારે.
گریختی (گریختن)	ગોરીઝતી	Didst thou fly	તું નાહાસીગયો.
دست	દસ્ત	Hand	હાથ.
دامن	દામન	Skirt	દામન; ચાર.
خواج	ખાજ	Master	ધણી
هستی (هستن)	હસ્તી	Thou art	તું છે.
یافتام (یافتن)	યાફતેમ	I have obtained	મને મળ્યો છે.
القص	અલકસેસ	In short	ટુંકામાં.
دریچه	દરીચે	Window	ખારી.
بیک بار	બેયકબાર	At a time	એકી વખતે.
سر	સર	Heads	માથાં.
بیرون	બીરન	Out	બાહર.
کنید (کردن)	કુનીદ	Make	કરો.

بیرون کنید (بیرون کردن)	ہیئر ن کھنڈ	Take out	آہیر کاٹو.
جالد	جھلاڈ	Executioner	جھلاڈ.
شمشیر	شمشیر	Sword	تاروار.
ہزن (زدن)	ہزن	Strike	مار.
درحال	درحال	At the same moment	توہ بوقت.
الدرون	درون	Within	مندر.
کشید (کشیدن)	کشید	Drew	آکھنڈ.
اصلاً	اصلاً	The least	سراک پاؤ; لہر ہار.
نہ جنبید (جنبیدن)	نہ جنبید	Did not move	ہاتھ نہ ہلکا.

حکایت ششم کہانے ششم. STORY VI. چارنا چٹائی.

صرافہ	سرافہ	A banker	ایک سرافہ.
تقاضا نمود	تقاضا نمود	Demanded	مانگا.
انکار کرد	انکار کرد	Denied	ناپسند کر دیا.
قسم خورد	قسم خورد	Took oaths	سوگند لیا.
تأمل کرد	تأمل کرد	Considered	فکریا کر دیا.
کس	کس	Person	مادھ.
مگو	مگو	Do not say	نا کہو تو.
فالان	فالان	Such	ایسا.
نمیدهد (دادن)	نمیدهد	Does not give	نہی دیتا.
تدبیر	تدبیر	A contrivance	ایک چکر.
طلبید	طلبید	Called	پالانہ.
کارها	کارها	Works	کام.
پیش	پیش	Near	نزدیک.
تنہا	تنہا	Alone	ایک لہ.
نمیتوانم (توانستن)	نمیتوانم	I cannot	ہو (کری) ساکت نہی.

نائب	नायिभू	Deputy	मददगीरा.
زيارتي	जीरति	Because	कारण है.
متدين	भातदयेशू	Trustworthy	विश्वसु.
قبول کرد (قبول کردن)	कअलूकई	Accepted	कअलकई.
خوش	पुश	Pleased	पुशी.
گردید (گردیدن)	गरदीई	Became	थयो.
بخواه (خواستن)	बे-आई	Demand	भाग.
البته	अल-अते	Of course	अल-अतां.
مذكور	मअकूर	Above-said	उपर कइलौ.
روي	रई	Face	बे-री.
بیا بیا (آمدن)	बेयाबेया	Come, come	आवो, आवो.
خوش آمدی	पुश-आमरी	Thou art welcome	तुं लसे आ-मो.
فراموش کرده	इराश-इई-	I had forgotten	हुं अलीगरी
بودم	अपदम	ten	दुतो.
دیشب	दीश-अ	Last night	गई राते.
یاد آمد (یاد آمدن)	याद-आमई	Recollected	याद आ-आई.
طمع	तम-अ	Ambition	लाभ.
نیایب	नी-आ-अ	Deputyship	मददगीरापदु.
امروز	अम-रु	To-day	आज.
شنیدم (شنیدن)	शनीदम	I heard	मं सांल-गुं.
کاری	क-री	A work	अक काम.
بزرگ	बि-अ-र	Great	भोटुं ; भड़ान.
شکر	श-क-र	Thanks	शुकरानां ; उपकार.
مرتبه	म-र-त-बे	Dignity	भरत-भो ; अ-भो.
تلاش خواهم کرد (تلاش کردن)	तलाश-आ- हं-कई	I will search for	हुं शोधीरा.
بدین	बे-दीन	With this	आ अ-थी.
حیل	ही-ल	Pretence	आ-हं-गुं.
رخصت کرد (رخصت کردن)	श-अ-स-त-कई	Dismissed	इ-अ-स-त क-थी.

هفتم حکایت هکایت هکایت هکایت. STORY VII. વારતા સાતમી.

همسایه	હમસાઇએ.	Neigh- bouring	પડોસની.
دشمنی	દેરામની	Enmity	દુરામની.
داشت (داشتین)	દાસ્ત	Kept; had	રાખતી.
شب	શામી	One night	એક રાત્રે.
می	મએ	Wine	દાર.
خورد (خوردن)	ખાઈ	Drank	પીધા.
مست	મસ્ત	Intoxicated	છુકડી.
کشت (کشتن)	કોસ્ત	Killed	મારીનાયું.
انداخت	અન્દાખત	Threw	નાયું.
(انداختن)			
صبح	સાપાહ	Morning	સવાર.
تهمت	તોહમત	Accusation	આજ; તોહોમત.
نهاد (نهادن)	નેહાદ	Placed	મુકયું.
خلوت	ખલવત	A private room	એક ખાનગી ઝિરડો.
ترسانید	તરસાનીદ.	Terrified	ખીવડાવી.
(ترسانیدن)			
راست	રાસ્ત	True	સાચું.
بگو (گفتن)	બેગુ	Speak	ખોલ.
وگرنه	વગરનહ	Or else	નહિ તો.
قسم خورد	કસ્મ ખાઈ	Took oath	સોગંદ ખાધા.
(قسم خوردن)			
انکار کرد	અન્કારકર	Denied	નામુકર ગઈ.
(انکار کردن)			
روبروی من	રુબરુએમન	Before my face; in my presence	મારી સામા.
برهنه	બેરહેનેહ	Naked	નાગી.
حیا	હયા	Shame	શરમ.
سر	સર	Head	માથું.

فرو کرد (کردن)	کُردن	Bent down	નીચું કીધું.
کشته شدن	کشته شدن	To be killed	મરવું.
لیکن	لیکن	But	પણ.
زنده	زنده	Ever	કદીબી.
فریادی	ફરીયાदी	Complaining	ફરીયાદ કરવી.
باور کنم (کردن)	આવડુંગમ	I may accept	હું કબુલ કરું.
منع کرد (کردن)	منع کرد	Refused	ના પાડી.
اقرار کرد (کردن)	امیقرار کرد	Consented	ક'બુલ کીધું.
تقصیر	تقصیر	Crime	مونا.
بر	بر	Upon	ઉપર.
دار	دار	Gallows	ફાંسیનું લાકડું.
بردار کشید (بردار کشیدن)	بردار کشید	Drew upon gallows, executed.	ફાંسی ચડાવી.

STORY VIII. વારના આકર્ષી.

کیسه	કીસે	A purse	એક થેલી.
سر به سر	સરેમેસર	Head with seal, i.e. sealed	સીલબંધ.
همچنان	હમચના	In the same manner	તેવીજ રીતે.
گشاد (گشادن)	ગેશાદ	Opened	ખોલી.
فلوس	ફલુસ	Copper coin	તાંબાના પૈસા.
دید (دیدن)	દીદ	Saw	જોયા.
مواخذه نمود (مواخذه نمودن)	મવાખઝે	Entered into a dispute	તકરાર કરવા- લાગ્યો.
و	વ	Go	જા.

دروغ	دُرُغ	Lie	دُرُغ.
چنانکه	چنانکه	Such as	چنانکه.
راندند (راندن)	راندند	Drove	راندند کا لڑایو.
عرض کرد	عرض کرد	Described	بیان کرد.
(عرض کردن)			
سلطان	سولطان	King	راج.
اندک	انک	A little	کچھ.
تامل نموده	تامل نموده	Having considered	دیکھ کر.
مسند	مسنند	Carpet	گاہریو.
نو	نوا	New	نیا.
تخت	تخت	Throne	تخت.
پاره نمود	پارہ نمود	Tore	کاٹو.
(پاره نمودن)			
قواشی	قراشی	A chamber-lain	گاہریو پریلا- بنار.
نوبت	نوبت	Turn	واری.
خدمت	خدمت	Service	دیکھری.
لرزه	لرزه	Shivering	دھڑلہ.
الدام	الدام	Body	شہری.
خاطر	خاطر	Heart	دل.
جمع	جمع	Collected	سایت.
دار (داشتن)	دار	Keep	راکھ.
خاطر جمع دار	خاطر جمع دار	Be at rest	धीर हो धर.
دروغی	دروغی	A darter	دیکھ رگڑار.
کامل	کامل	Clever	دشمن آوار.
بر (بردن)	بر	Take	لے لیا.
دروغ خواهد کرد	دروغ خواهد کرد	Will darn	رگڑ کرے.
(دروغ کردن)			
لخواهد در یافت	لخواهد در یافت	Will not make out	دیکھائی نہ دے.
(دریافتن)	یافت		دیکھ.

بھولی	બેચુપી	With nicety	સરસ રીતે.
نیم	નીમ	Half	અરધા.
دينار	દીનાર	Dinar (a coin)	દીનાર (એક જાત-નો સીકકો.)
بخشید (بخشیدن)	બખ્શીદ	Bestowed	બખ્શ્યો.
شب	શબ	Night	રાત.
گسترود (گستردن)	ગોસુતદ	Spread	પાંથર્યો.
درست	દોરસ્ત	Right; proper	દરસ્ત ; યરાયર.
که	કેહ	Who	કોણે.
تجاهل نمود	તજાહલ નમુદ	Pretended ignorance	અજાણપણું બતાવ્યું.
مترس	મતરૂ	Don't fear	બીહી ના.
مصلحتی	મસલહતી	Purpose	એક કારણ ; એક કામ.
مثل	મિમલ	Like	મીશાલ ; માર્ક.
بلی	બલી	Yes	હા.
بینی (دیدن)	બીની	Thou see'st	તું જોયે.
شناسی (شناختن)	શનાસી	Wilt thou recognize	તું તું પીછાણે ?
آری	આરી.	Yes	હા.
برای	બરાઈએ	For the purpose	માટે ; કારણે.
دیانیت	દીઆનત	Honesty	પ્રમાણીકપણું.
احتماد	એમતમાદ	Faith ; trust	વિશ્વાસ.
تمام	તમામ	Complete	પૂર્ણ.
بنابر این	બેનાબરીન	Therefore	તેહલા માટે.
منصب	મન્સબ	Post	હોદ્દો.
قضا	કઝા.	Kāziship	કાઝપણું.
دزدی=دزد هستی	દોઝદી	Thou art a thief	તું ચોર છે.
مخدولند	મોદાવંદ	Majesty ; Lord	માહેબ ; શાહ.

શરમન્દે	શરમન્દેહું	Abashed	શરમદિ.
زندان	ઝેન્દાન	Prison	બંદીખાનું.
مالك	માલિક	Owner	ધણી.

حکایت نہم	હેકાયતે નેનહોમ.	STORY IX.	વારતા નવમી.
گم شد (گم شدن)	ગેમ્ શોદ	Was lost	ગુમ થઈ, જવીરહી.
هم	હેમ	All	બધા.
برکس	બેરુકસ	To every one	દરકને.
چوب	ચુબ	Stick	લાકડી.
طول	ટુલ	Length	લંબાઈ.
برابر	બરાબર	Equal	બરાબર.
هرک	હેરક	Whoever	જે કોઈ.
قدر	કુદર	Proportion	પ્રમાણ.
انگشت	અંગોસ્ત	Finger	આંગળી.
دراز	દેરાઝ	Long	લાંબી.
تراشید (تراشیدن)	તરાશીદ	Cut	કાપી.
چوبها	ચુબહા	Sticks	લાકડીઓ.
معلوم کرد (معلوم کردن)	મઅલુમ્ કર્દ	(It) was made out	માલમ પડ્યું.
کیست	કીસ્ત	Who is ?	કોણ છે ?

حکایت دهم	હેકાયતે દહેમ.	STORY X.	વારતા દશમી.
شرط	શર્ત	Condition	કથલાત.
بازی	બાઝ	A game	રમત ; ઘવ.
نیاમ (یا فتن)	નયામ	I do not get	હું નહિ મેળવું.
بازی نیاમ	બાઝી નયામ	I don't win the game	હું આ ઘવ નહિ જીતું.
آزار	આસાર	Seer	સેર.
گوشت	ગોસ્ત	Flesh	માંસ ; ગોસ.

اندام	અંગુદામ	Body	શરીર.
પેરાશ (ત્રાશિદન)	પેતરાશ	Cut	કાપ.
મદעי	માદુઆ	The claimant	દાવો કરનાર.
ایفا	ઈફા	Fulfilment	ખજ લાવવું.
معاف کن (معاف کردن)	મખાફકુન	Forgive	માફ કર.
برهم شد (برهم شدن)	બરહમશાદ	Became angry	ગુસ્સે થયો.
الدک	અંગુદક	Little	થોડો.
زیاده	ઝીઆદિહ	More	વધારે.
فتوالس	નતવાનેસ્ત	Could not (do)	નાહિ (કરી)- શક્યો.
(توالستن)			

حکایت یازدهم   ઉક્તિયેતે યાજ- STORY XI.   વારતા અગી-
દહોમ.   આરમી.

برادر	બેરાદર	Brother	ભાઈ.
مفلس	માફ્લિસ	Poor	બરીબ.
راه	રાહ	Way	રસ્તા.
پُر	પોર	Full	બરેલી.
زر	ઝર	Gold	સોનું.
پاره	પારેહ	Piece	કટકો.
لعل	લઅલ	Ruby	લાલ.
یافتند (یافتن)	યાફતંન્દ	Obtained	માયું.
خورد	ખોર્દ	Younger	નાનો.
معرض	મર્ઝ	Object	મતલબ.
حاصل شد (حاصل شدن)	હામલશાદ	Is obtained	પુંડી પડી.
حالا	હાલા	Now	હવે.
بزرگ	બાઝર્ગ	Elder	ઘોટો.
مسیر	સૈર	Travel	પ્રસાદરી.
جهان	જેહાન	World	દુન્યા.

قسمت	હેસમત	Division ; part	હિસ્સા ; ભાગ.
کَلَن	કલાંન	Elder	માટે.
حصه	હેસ્તે	Share	ભાગ ; હિસ્સો.
مگر	મગર	But ; except	સિવાય.
سال	સાલ	Year	વરસ.
پرسید (پرسیدن)	પોર્સીદ	Asked	પુછ્યું.
چه	ચે	What	યું.
تنبیه	તંબુબીએ	Reproval	ડપકો ; શિક્ષા.
آغاز کرد (آغاز کردن)	આગ્રાઝકર્દ	Commenced	શરૂ કીધા.
بازمود	બાઝમુદ	Repeated	બ-યાન કીધું.
شوهر	શૌહર	Husband	ખાવાદ ; ધણી.
کسی	કસી	Any one	કોઈ.
هاضر	હાઝર	Present	હાજર.
الدکی	અંનુદકી	A little	થોડાક.
نقد	નક્દ	Money	પૈસા.
گواهی	ગવાહી	Evidence	સાદતી.
گریان	ગેરીઆન	Weeping	રડતી.
چرا	ચેરા	Why	શાને માટે.
بضوی	બેઝુબી	Exactly	બરાબર ; વાજબી.
گواهان	ગવાહાંન	Witnesses	સાદતીઆ.
جدا کرد (جدا کردن)	જોદાકર્દ	Separated	જુદા કીધા.
موم	મૂમ	Wax	મીણ.
بصورت	બેસુતર	According to the shape	આકાર મારક
پسازید (ساختن)	બેસાઝીદ	Prepare ; make	બનાવો.
یکسان	યક્સાંન	Equal ; simi- lar	સરખા.
مختلف	માખતલિફ	Contrary	ઉલટાં.
گاهی	ગાહી	Any time	કોઈ વખતે.

چگونه	बेगुनेह	How	कैम.
اقرار کرد (اقرار کردن)	अङ्कसारकई	Confessed	कथल कीधु.
حساب	अताय	Anger	गुस्से.
دهايد (دها)	देहांगी	Caused to	अपांयो.
نیدن		give	

حکایت دوازدهم	द्वैत्रथेने दुयां- ७४ छोम.	STORY XII.	चारता जारमी.
جواني	जवाणी	A youth	अङ्क जवान.
پیر مردی	पीरमदी	An old man	अङ्क पुरो भाइस.
صد	सह	Hundred	सो.
انکار کرد (انکار کردن)	अङ्कसारकई	Denied	नामुकर गयो.
دادد (دادن)	नादेह	Thou hast not given	ते नथी आया.
ظاهر نمود (ظاهر نمودن)	अङ्करेनयुह	Declared	अङ्करे कीधु.
بتو	बेतो	To thee	तने.
گواه	गवाह	Witness	साक्षी.
سوگند	सौगंद्	Oath	सौगंद्.
گریان	गरीआंन	Weeping	रउतो.
هیچ	हीय	Any	कांई, कशी.
باک	पाङ्क	Fear	धाम्ती.
نیست	नीअ	Has not	नथी.
بارها	पारुहा	Many times	बहुतीक वपत.
آنوقت	आनरकुत	That time	ते वपत.
کجا	कजा	Where	कयां.
نشسته بودی (نشسته بودن)	निरिस्ताहयुदी	Thou wert sitting	तुं बैठे छेतो.
زیر	कीरे	Under	नीचे ; छेइ.

درختی	દેરખતી	A tree	એક ઝાડ.
ગواه گواہ	ગવાહેનોસ્ત	Is thy witness	તારો શાહેદ છે.
لَسَم کرد (لَسَم کردن)	તપસસોમુકફ	Laughed	હસ્યો.
مهر	માહર	Seal	માહોર.
البتہ	અલ્બત્તેહ	Of course	અલબત્તા.
بعد	બઅદ	After	પછી.
صاعتي	સાઅતી	An hour	એક કલાક.
رميده باشد	રસીદિહુઆશ	May have reached	પુગો હશે.
میتطلب	મીતલ્બઅદ	Calls	બોલાવે છે.
خجین	ગુમગીન	Sorry	દલગીર.
کدام	કોધામ	Which	કયું.
معلوم میشود (معلوم شدن)	મઅ્યુમ	Is known	માલમપડેછે.
الزام	અલ્ઝામ	Confusion	ગભરાટ.
حکایت میزدہم	હેકાયતેસી-જદહોમ.	STORY XIII.	વારતા તેરમી.
ماهی گیری	માહીગીરી	A fisherman	એક મછીમાર.
ماهیان	માહીઆન	Fishes	માહુલીઆ.
دریا	દરીઆ	Sea	દરીઆ.
گرفتني (گرفتن)	ગેરફતી	Used to catch	પકડતો.
بازار	બાઝાર	Market	બજાર.
فروختني (فروختن)	ફરેખતી	Used to sell	વેચતો.
زنده	ઝેન્દેહ	Alive	જીવતી.
خوب	ખુશ	Fine	સારી.
بفروشم (فروختن)	બેફરશામ	I sell	હું વેચું.
زیاده	ઝીયાદેહ	More	વધાર.
فلوس	ફલુસ	Copper coin	દોઢિયાં.
مصلحت	મસલ્હત	Advisable course	ધરતો માર્ગ.

ایوم (بردن)	ਘਰਮ	I may take	ਕੁੰ ਲਖ ਜਥੇ.
العام	ਘਿਨੁ ਘਾਂਮ	Roward	ਭਨਾਮ.
خوشنود	ਖੁਸ਼ੀ-ਗੁਫ਼	Pleased	ਖੁਸ਼ੀ.
مناظر	ਖ਼ਾਤਰ	Present	ਖ਼ਾਤਰ.
گوش	ਗੋਸ਼	Ear	ਕਾਨ.
ماهی	ਮਾਛੀ	A fish	ਘਿਕ ਮਾਛੀ.
اینقدر	ਏਨਕਦਰ	This much	ਆਟਲਾ ਅਖਾ.
شوم	ਸ਼ਮ	Shame	ਸ਼ਰਮ.
زیراکه	ਜ਼ੀਰਾਕਿਹ	Because	ਕਾਰਾਨਾ ਕੇ.
لر	ਨਰ	Male	ਨਰ.
یا	ਯਾ	Or	ਅਥਵਾ.
ماده	ਮਾਦਿਫ਼	Female	ਮਾਦਾ.
خشی	ਘੋਨੁਸਾ	Hermaph- rodite	ਫ਼ੀਜ਼ਤੋ.
خندید (خندیدن)	ਖੰਨਦੀਫ਼	Laughed	ਹੁਸ਼ੀਓ.

STORY XIV. ਧਾਰਨਾ ਮਊ-
ਫ਼ਰੀ.
ਉਕਧਨੇ ਬੇ-
ਹਕਾਇਤ ਚਾਰਧਮ
ਫ਼ਰਦਫ਼ੀਮ.

موداگران	ਸੋਦਾਗਰਾਂਨ	Merchants	ਸੋਦਾਗਰਾ ; ਵੇਪਾ- ਰੀਘੀ.
اسبان	ਅਸਪਾਂਨ	Horses	ਬੋਡਾ.
عرض نمودند (عرض نمودن)	ਅਫ਼ਜ਼ਾਨਖ਼ੁਦਨੁਫ਼	Were shown	ਅਧਾਨਵਾਮਾਂ ਆਯਾ.
خرید (خریدن)	ਖ਼ਰੀਫ਼	Purchased	ਖ਼ਰੀਫ਼ ਕੀਖਾ.
دولت	ਦੋਲਤ	Two lācs	ਬੇ ਲਾਮ.
زیاده	ਜ਼ਿਆਦਿਫ਼	More	ਵਧਾਰੇ.
قیمت	ਕਿਯਮਤ	Price	ਕਿਸਮਤ.
ملك	ਮਾਲਕ	Country	ਦੇਸ਼.
باز	ਬਾਜ਼	Again	ਪਾਛਾ.
بیاورید (آوردن)	ਬੇਧਾਰੀਫ਼	Bring	ਲਾਵਜ਼ੇ.
رخصت شدند (رخصت شدن)	ਰਾਖ਼ਤੁਸ਼ੀਫ਼	Took leave	ਕੁਧਰਤ ਕੀਖੀ.

حالت	હાલત	State	હાલત.
خوشي	ખુશી	Pleasure	ખુશી.
مستی	મસ્તી	Intoxication	હાકટાપણું.
اسامي	અસામી	Names	નામા.
جميع	જમીઅ	All	બધા ; સર્વ.
احمقان	અહમકાંગ	Fools	મૂર્ખો.
بنویس (نوشتن)	બેનવીસ	Write	લખો.
اول	અવુલ	First	પહેલું.
نامها	નામાહા	Names	નામા.
حضرت	હુઝરત	Majesty	સાહેબ.
بی ضامن	બીઅમની	Without security	જામીન વગર.
اطلاع	અત્લાઅ	Information	ખબર.
مساکن	મસાકેન	Residence	રહેઠાણ.
عنایت شد	અંનૈયાત શીદ	Was bestowed	અક્ષીસ થયા.
(عنایت شدن)		ed	અપાયા.
علامت	અલામત	Sign	નિશાની.
حماس	હમાકત	Foolishness	મૂર્ખાઈ.
دفتر	દફતર	Book	દફતર ; આપડી.
محو خواهم کرد	મહુઆહમું કરું	I shall erase	હું કાઢી નાંખીશ.
(محو کردن)			
آجا	આનુઆ	There	તે જગ્યાએ.

حکایت پانزدهم   ઉંકાયતે પાં- STORY XV. વારના પંદરમી.
જજહસમ.

روزي	રોઝી	One day	એક દિવસ.
شاعري	શાઅરી	A poet	એક કવિ.
لصيري	લસરી	A fault ; a crime	એક વાંક.
جلاد	જલાદ	Executioner	જલાદ.
بکش (کشتن)	બેકશ	Kill	માર.

لرزہ	લરજેહ	Trembling	ધ્રુજરાં.
الذام	અનુદામ	Body	સારીર.
لديمي	નદીમી	A courtier	અંક દરબારી.
فامردی	નામરદી	Cowardice	હીચકારાપણું.
بیجگر نیست	બીજગરી ન	Is unman- liness	બાયલાપણું છે.
این چنین	એન્ચીની	This much	અંકલામધા.
مردی	મરદી	Thou art man	તું મરદ છે.
تا	તા	That	કે.
برخیزم (برخاستن)	બરખીઝમ	I may get up	હું ઉઠી જાઉં.
لطیفه	લતીફેહ	Wit	ટોચકે ; તુકતો.
معاف کرد (معاف کردن)	મઆફકર્દ	Pardoned	માફ કીધા.

STORY XVI. વારના
સોલમી.

کوزی	કુઝી	A hump- backed person	અંક પુધી.
پشت	પોસ્ત	Back	પીઠ.
راست	રાસ્ત	Straight ; proper	આખી ; સીધી.
شود (شدن)	શાવદ	May become	થાય.
یا	યા	Or	અથવા.
همچو	હમ્ચુ	Like	માફક.
کوز	કુઝ	Hump ; crooked	પુધી ; વાંકી.
گردد (گشتن)	ગરદ	Become	થાય.
می بیند (دیدن)	મીબીનંદ	They see	તેઓ જોયછે.

هڪدم هڪدم	ٿيڪڙي نه هڪدم هڪدم	STORY XVII.	ڀارتيا س- نارميا.
هر روز	هر روز	Every day	هر روز.
شش	شش	Six	ڇ.
نان	نان	Bread	ڀاڻو.
ميشور (ميشورين)	ميشور	Purchased	آچريو.
دوستي	دوستي	A friend	آچر ميا.
ازوي	آچريو	From him	تو آچريو.
نان	نان	A loaf	آچر ڀاڻو.
لڪاه ميدارم (لڪاه ڏانهن)	لڪاه ميدارم	I watch	هڪ ڏينهن ڏس.
مي اندارم (انداختن)	مي اندارم	I throw away	هڪ ڏينهن ڏس.
واپس ميڪنم (واپس ڪرڻ)	واپس ميڪنم	I return	هڪ ڏينهن ڏس.
قرض	قرض	Debt	ڏس.
لعي فهمم (فهميدن)	لعي فهمم	I do not understand	هڪ ڏينهن ڏس.
صاف	صاف	Clear	آچريو.
بگو (گفتن)	بگو	Speak	ڏس؛ ڀاڻو.
خوشدامن	خوشدامن	Mother-in-law	ڀاڻو.
مادر	مادر	Mother	ڀاڻو.
پدر	پدر	Father	ڀاڻو.
پسران	پسران	Sons	ڏس؛ ڀاڻو.

هڪدم هڪدم	ٿيڪڙي نه هڪدم هڪدم	STORY XVIII.	ڀارتيا س- نارميا.
امير	امير	Nobleman	آچريو.
تيمورليڪ	تيمورليڪ	Tamerlane	تيمورليڪ.
بهندوستان	بهندوستان	In India	ڏس؛ ڀاڻو.
رسيد (رسيدن)	رسيد	Arrived	آچريو.

مطربان	भातर्यान्	Singers	अवधआ.
بزرگان	बोअर्गान्	Great men	महान पुरुषो.
کامل	कामल्	Clever	दुशीआर.
مطربی	भातर्या	A singer	अधिक गविषो.
نا بینا	नांभीना	Blind	आंधजो.
سرود	सरुद्	Song	राग ; गाअं.
دولت	दौलत	Dólat	भाग्यसम्पन्न नाम.
دولت	दौलत	Wealth	दौलत.
هم	हम्	Also	पण ; भी.
کور	कूर	Blind	आंधजो.
لنگ	लंग्	Lame	लंगडो.
بوي	बयम्	To him	तेने.
حکایت نوزدهم	हेकयते नु- जडेडोम.	STORY XIX.	वारता अमा- गाणीसमी.
طبيب	तपीम्	Doctor, phy- sician	वैद.
شکم	शकम्	Belly	पेट.
درد	दर्द	Pain	दर्द ; दुःख.
دوا	दवा	Medicine	दवा.
امروز	अमरुज	To-day	आज.
سوخته (سوختن)	सुत्ते	Burnt	जलेली.
چشم	चराम्	Eye	आंख.
ای	अयम्	Oh!	अरे! आ!
رابطه	रेसयत्	Relation ; connection	संबंध.
چشم	चराम्	Thy eye	तारी आंख.
درست	दोरास्त	Right; good	सारी.
حکایت بیستم	हेकयते भी- रतोम.	STORY XX.	वारता वीरामी.
شاعری	शाअरी	A poet	अधिक कवि.
رنجید (رنجیدن)	रंजिद्	Was grieved	दुखीर थयो.

شمشیر	શમ્શીર	Sword	તરવાર.
تا	તા	Until	જ્યાં સુધી.
آورد میشود (آورد شدن)	આવરુંદેહરાવડ	May be brought	લાવવામાં આવે.
میلی ها	સીલીહા	Slaps	તમાચા.
بزنید (زدن)	બેઝનીડ	Strike	મારો.
لبسم نمود (لبسم نمودن)	લપ્સોમુ જપુડ	Laughed	હસ્યો.

حکایت بیست و یکم	હેકાયતે જી- STORV XXI.	વારતા એક
	સ્તો પકોમ.	વીશમી
توانگری	તવાંનગરી	A rich man
مدح کرد (مدح کردن)	મદહુકરું	Praised
هجو کرد (هجو کردن)	હજુવકરું	Spoke ill
دروازه	દરવાજો	Door
بمیری (مردن)	બમીરી	Thou may- est die
مرثیه	મરસીયો.	Funeral
		મરસીયો.

حکایت بیست و دو	હેકાયતે જી- STORV XXII.	વારતા જા-
دوم	સ્તો દોવોમ.	વીશમી.
خواب	ખાપ્	Dream
تمام	તમામ્	All
دندانها	દન્દાન્હા	Teeth
منجمی	માન્જમી	An astrol- loger
تعبیر	તમ્બીર	Interpreta- tion
		સમજ.

اولاد	آلاد	Descendants	ફુટુ.
اقارب	અકારબ	Relation	મગાંબહાલાં.
خواهند مرد (مردن)	ખાહંદુમર્દ	Will die	નરાણ પામશે.
خشم	ખેશમ	Anger	ગુસ્સો.
قيد کرد	કેદકરૂં	Imprisoned	કેદ કીધા.
زیاده تر	ઝયાદેહતર	Longer	વધારે લાંબી.
خواهند زیست (زیستن)	ખાહંદુઝસ્ત	Will leave	ઝવશે.
نکت	નોક્તેહ	Wit	હુઅકો.

STORY XXIII. વાશના ને-
હકાયાત યેસત મ્તમ
સતોસેબોમ. વીરામી.

موتبه	મરતબેહ	Dignity	મરતબો.
تهنيت	તેહનીઅત	Congratulation	કમારકમાદી.
کيستى	કીસ્તી	Who art thou?	તું કોણ છે ?
دوست	દસ્ત	Friend	મિત્ર.
قديم	કદીમ	Old	જુનો.
ام	અમ	I am	હું છું.
تعزيت	તઅઝઅત	Condolence	દીલાસો.
کور	કુર	Blind	આંધળો.

STORY XXIV. વાશના યો-
હકાયાત યેસત વજહારમ
સતોયેહાશેમ. વીરામી.

جنگ	જંગ	War	લડાઈ.
شکست	શેકસ્ત	Defeat	હાર.
فوج	ફૌજ	Army	લશકર.
اسباب	અસ્બાબ	Baggage	સરસામન.

سر	સર	Head	માથું.
સર	મંગળ	Destination	મથક.
قدری	કદરી	A little	થોડાક.
برنج	બેરંજ	Rice	ચોખ્ખા.
پوز (بھتن)	બેપજ	Cook	રંધ ; પકાવ.
گرسه	ગોરસનેહ	Hungry	બુખ્યો.
ميو	મીય	A jug; pot	હાંથું.
آتش	આતશ	Fire	આતશ.
دور	દૂર	Far; at a distance	વેગળા.
مگي	મગી	A dog	એક કુતરો.
غصه	ગેસેહ	Angry	ગુસ્સે.
احمق	અહમક	Fool	મુરખ.
خنده کردی	ખંદેહકરદી	Thou didst laugh	તું હસ્યો.
(خنده کردن)			
مبب	મમખ	Reason	કારણ.
= چه سبب	ચીસ્ત	What is ?	શું છે ?
(چه سبب)			
خاموش	ખામુશ	Quiet	મુંગો.
ماند (مالدن)	માંદ	Remained	રહ્યો.
تازیانه	તાઝાનેહ	Whips	ચાપકા.
شکار	શકાર	Hunting	શિકાર.
صد	સદ	Hundred	સો.
مشت	શાતર	Camel	ઊટ.
اسباب	અમખાખ	Goods	માલ ; સામન.
باورچی خانه	બાવરચીખાનેહ	Cook-room	ખખરચીખાંજું.
همراه	હંમરાહ	Together	સાથે.
امروز	અમરૂજ	To-day	આજે.
مشت	મીસ્ત	Handful	મુડીબર.
هم	હંમ	Also	પણ.
نگذاشت	નગોજાસ્ત	Left not	નહી છોડ્યા.
(گذاشتن)			

عذر	امیارت	Pardon	માફ.
لغتصیحات	તક્સીરાત	Faults	વાંક; તક્સીર.
حکایت بیست و پنجم	હેકયેનેજી- સ્તોપંનજોમ.	STORY XXV.	વારતા પચી- શમી.
مرغی	માર્ગી	A bird	એક પક્ષી.
درختی	દેરખતી	A tree	એક આક.
حاضران	હાજેરાન	Those present	જેઓ હાજર હતા તેઓ.
تیر	તીર	Arrow	તીર.
کمان	કમાન	Bow	કમાન.
(خطاکردن) خطاکرد	ખતાકર્દ	Missed the aim	નેમ ચુકી ગયો.
پروید (پرویدن)	પરીદ	Flew away	હડી ગયું.
خجل	ખજલ	Ashamed	શરમીદો.
دفع	દફઅ	Avoidance	દૂર.
خجلت	ખજલત	Shame	શરમ.
جان	જાન	Life	જીવણી.
رحم	રહમ	Mercy	દયા.
قصدًا	ફસદન	Intention	ધારણા.
حکایت بیست و ششم	હેકયેનેજી- સ્તોદોશોમ.	STORY XXVI.	વારતા છ- વીશમી.
طوطی	ટુટી	A parrot	એક પોપટ.
(پروردن) پرورد	પરવર્દ	Brought up	પાલપો.
زبان	ઝબાન	Language	ભાષા.
پارسی	પારસી	Persian	ફારસી.
(آموختن) آموخت	આમુખત	Taught	શીખવ્યું.
جواب	જવાબ	Answer	જવાબ.
چه	ચેહ	What	શું.
شک	શક	Doubt	શક.
روزی	રોઝી	One day	એક દિવસ.

پازار	બાઝાર	Market	બજાર.
فروختن	ફરખત	To sell	વેચવાનો.
برد	બોર્ડ	Carried	લઈ ગયો.
قیمت	કિંમત	Price	કિંમત.
ظاهر نمود	ખાહર નમુદ	Declared	ખાહર કીધો.
(ظاهر نمودن)			
مغلي	મોગલી	A Mogul	મોગલ.
لايق	લાયક	Fit, worthy	લાયક.
خوشنود	ખુશનુદ	Pleased	ખુશી.
خرید (خریدن)	ખરીદ	Purchased	ખરીદ કીધો.
شرمندہ	શરમન્દેહ	Ashamed	શરમીદો.
پشیمان	પશીમાન	Penitent	પશીમાન.
گردید (گردیدن)	ગરુદીદ	Became	થયો.
حمالت	હમાલત	Folly	ખુરખાઈ.
تبسم	તબસ્સોમ	Laugh	હસતું.
آزاد کرد	આઝાદ કર્દ	Set free	છુટો કીધો.
(آزاد کردن)			

હકાયેતે ખી. STORY XXVII. વારના સના-
 હકાયેતે ખી. સ્તોહકતોમ. વીસમી.

مع	મઝ્મ	With	સાથે.
مشاهده	શાહુઅદેહ	Prince	શાહુઅદો.
هوا	હવા	Air; weather	હવા ; તકત.
گرم شد	ગરમ શોદ	Became hot	ગરમ થઈ.
(گرم شدن)			
لبادہ	લબાદેહ	Over-coat	ઝગલો ; પેહેરણ.
دوش	દુશ	Shoulder	ખાંધ.
مسخرہ	મસખરેહ	Jester	મશકરો.
بار	બાર	Burden	બોજો.
خو	ખર	Ass	ગધેડો.

હકાયાત યેસેવ	હેકાયતેની-	STORY XXVIII.	વારતા અ-
હશ્તમ	સ્તો હરાતોમ		હાવીસમી.
દાનશ્મંદી	દાનેશ્મંદી	A wise man	એક દાનાવ.
મસજીદી	મસજીદી	A mosque	એક મસીદ.
ועظ مي گفت (و عظ گفتن)	વમ્પત્તમીગોક્ત	Preached	વાચ્છ કરતો.
مجلس	મજલિસ	Assembly ; concourse	ટોળું ; મંડળી.
ميگرست (گریستن)	મીગેરીસ્ત	Was weeping	રડતો હતો.
اثر	અસર	Effect	અસર.
چگونه	ચગુનેહ	Of what sort	કેવી તરહનું.
ميگري (گریستن)	મીગેરીઈ	Dost thou weep ?	તું રડેછે ?
باک	બાકુક	But	પણ.
خصي	અમી	A goat	એક બકરા.
دوست میداشتم (دوست داشتن)	દુસ્તમીદાસ્તમ	I loved	હું ચાહતો.
پیر	પીર	Old	જુદો.
'مرد' (مردن)	માર્દ	Died	મરી ગયો.
ویش	શીશ	Beard	દાઢી.
مي جنبید (جنبیدن)	મીન્જિમ્મ	Shako	હાંધેછે.
یاد مي آید (یاد آمدن)	યાદમીઆયદ	Comes to re- collection	યાદ આવેછે.
دراز	દેરાઝ	Long	લાંબી.

હકાયાત યેસેવ	હેકાયતેની-	STORY XXIX.	વારતા યો-
لهم	સ્તો નહોમ.		ગણનીશમી.
دستار	દસ્તાર	Turban	પાથડી.
گریخت (گریختن)	ગેરીખત	Ran away	નાહાસી ગયો.

گورستان	گورستان	Church-yard	મસાંણ ; ચેર.
باغ	બાગ	Garden	બાગ.
نیز	નીચ	Also	પણ ; બી.
آخر	આખર	At length	છેવટે.
سبب	સાધ	Reason	કારણ.
<hr/>			
حکایت می‌ام	હેકાયેતે સી- અએમ	STORY XXX.	વારના તીસ- મી.
وزیر	વજીર	Minister	વજીર.
خرما	ખરમાં	Date	ખજૂર.
نظم	નોઝમ	Stones	ટણીઆ
بعد	બાદ	After	પછી.
خوار	ખાર	Glutton	ખેદી ; ખાધરો.
هستی	હેસ્તી	Thou art	તું છે.
جهان پناه	જેહાનપનાંહ	Shelter of the world; hence, majesty.	જેહાનનો છાંયો, અમીટલે પાદશાહ.
گذاشتند (گذاشتن)	ગોઝાશ્તંદ	Have left	છેડાયે છે.
<hr/>			
حکایت می‌ویکم	હેકાયેતે સી- એએકુમ.	STORY XXXI.	વારના એ- કવીસમી.
امکندر	અમકન્દર	Alexander	સેકંદર.
حاضران	હાજર ન	Those pres- ent	જેમ્મા હાજર હ- તા તે.
گاهی	ગાહી	Any time	કોઈ વખતે.
معلوم نکردم (معلوم کردن)	મહુરમ નકરદમ	I have not dis- appointed	મેં નાહુમેદ કી- ધા નથી.
هرکس	હેરકસ	Any one	કોઈ સપસ.
هرچه	હેરચેહ	Whatever	કોઈ પણ.
خواست	ખાસ્ત	Demanded	માંગ્યું.
(خواستن)			

لائق	લાયક	Fit	લાયક.
ليستم	નીસ્તમ	I am not	હું નથી.
صعوه	સખવો	Sparrow	ચણી.
وزير	વઝીર	Minister	વજીર ; प्रधान.
زیراکہ	ઝીરાકે	Because	કારણ કે.
فربه	ફરબે	Fat	દાગિયા ; માતો.
أستفوالها	અસ્તખાલ્હા	Bones	હાડકાં
لخواهدخلید	નખાહદખલીદ	Will not	ખુબશ નહિ
(خلیدن)		prick	
تبسم کرد	તવસોમૂકદ	Laughed	હસ્યો.
(تبسم کردن)			
حرامزاده	હરામજદે	Ill-born	હરામજદો.
وگرنه	વગરને	Or else	નહીતો કે.
لیز	લીઝ	Also	પણ ; બી.
بلا	બલા	Calamity	આફત ; કષ્ટ.
شفاعت	શફાઅત	Intercession	બલામણ.
معاف کرد	મઆફકદ	Pardoned	માફ કીધું
(معاف کردن)			
خلعت	ખલઅત	Robe	પોશાક ; ઝમી.

STORY XXXIII. વારતા તેતરી-
 હુકાયને રી-
 એશીરથોમ.

شیری	શીરી	A tiger	અંક વાધ.
تصویر	તસવીર	Picture	ચિત્ર.
مي يني (دیدن)	મીયીની	Dost thou see?	તું જોયછે?
شجاعت	શખઅત	Fortitude	ખાહાદુરી.
السان	અનસાન	Man	માણસ.
تابع کرده است	તાબેઅ.દે	Has overpowered; has subdued.	તાબે કીધો છે.
(تابع کردن)	અસ્ત.		
مصور	માસ્વર	Painter	ચીતરનાર.

هڪايت مٿي وڃي ٿي - Story XXXIV. ڀارتي ٻولي-
 آيا به ڪو به.

نويسنده	نويسندہ	A writer	ڪيڪ لکينوار.
خطي	خطي	A letter	ڪيڪ ڪوڙ.
بنويس (نوشتن)	بنويس	Write	لکيو!
درد	درد	Pain	ڏ: ٻ.
جائي	جائي	A place	ڪيڪ ڪوڙ.
فرستادن	فرستادن	To send	ڏيکارڻو.
عذر ڪري	عذر ڪري	Thou bring-	تو ڏيکارڻو ڪڍڻو.
(عذر ڪرڻ)	(عذر ڪرڻ)	est an excuse	
طلبيدہ مي شوم	طلبيدہ مي	I am called	مٺو ڏيکارڻو.
(طلبيدہ مشن)	شوم		
خواندن	خواندن	To read	ڏيکارڻو.

هڪايت مٿي وڃي ٿي - Story XXXV. ڀارتي ٻولي-
 آيا ڪو به.

مردی	مردی	A person	ڪيڪ ماڻھو.
بيگانه	بيگانه	Stranger	ڏيکارڻو.
اعمد	اعمد	Fool	ڏ: ٻ.
راز	راز	Secret	ڏيکارڻو; ڪو به ڪو به.
چرا	چرا	Why	ڏيکارڻو.
چگونه	چگونه	How	ڪيڪ.
معلوم ڪري	معلوم ڪري	Didst thou	ڏيکارڻو ڏيکارڻو?
(معلوم ڪرڻ)	(معلوم ڪرڻ)	come to know?	

هڪايت مٿي وڃي ٿي - Story XXXVI. ڀارتي ٻولي-
 آيا ڪو به.

روزي	روزي	One day	ڪيڪ ڏيکارڻو.
باز	باز	A hawk	ڪيڪ ڏيکارڻو ڏيکارڻو.
خروسي	خروسي	A cock	ڪيڪ ڏيکارڻو.

بی وفا	બીવફા	Ungrateful ; faithless	બેવફા ; બીમક- હરામ.
هستی	હસ્તી	Thou art	તું છે.
می پرورد (پروردن)	મીપરવરન્દ	Bring up	પાલેછે.
می سازند (ساختن)	મીસાઝન્	Preparo	પનાવેછે.
می گریزی (گریختن)	મીગરીઝી	Thou fleest	તું નાસેછે.
اگرچه	અગરચેહ	Although	જા કે.
مرغ	માર્ગ	Bird	પક્ષી.
جنگلی	જંગલી	Of desert ; wild	વંગલનું.
چند	ચન્દ	Several	કેટલાક.
طعم	તઅમ્હે	Food	ખારાક.
شکار	શિકાર	Hunt ; chase	શિકાર.
هر چند دور	હરચન્દ દૂર	Whatsoever distance	ગમે અંટલું દૂર.
میروم (رفتن)	મીરવમ્	I go	હું જાઉં છું.
طلبیده میباشم (طلبیده شدن)	તલબીદેહ્ મી શવમ્	I am called	મને બોલાવેછે.
میخ	મીખ્	Spit	સીક.
خروسان	ખરસાન્	Cocks	મરધા.
کباب	કબાબ્	Roasted meat ball	કવ.બ
آتش	આતશ્	Fire	આતરા.
پزیران	પેરયાન્	Fried	ભુંજતા.
دور	દૂર	Far ; dis- tant	આધે ; દૂર.
بینی (دیدن)	બીની	Thou seest	તું જોયેછે.
لا جواب	લાજવાબ	Answerless	જવાબ વગરના.

STORY XXXVII. વારતા ૩૭ મી.
હકાયતે સીયો હકાયાત

مصاحب	માસાહેબ	Companion	સોબતી.
موی	મુઠ	Hairs	બાળ ; બાલ.
ریش	રીશ	Beard	દાઢી.
میکنند (کندن)	મીકન્દ	Was plucking	કુંપતો હતો.
بار	બાર	Time	વખત.
سیاست	સીયાસત	Punishment	સજા.
مهربان	મેહેરબાન	Kind	માયાળુ.
گردد (گشتن)	ગરદીદ	Became	થયો.
در همین است	દરહીમીન અસ્ત	Is in the same	એમાંજ છે.

STORY XXXVIII. વારતા ૩૮ મી.
હકાયતે સીયો હકાયાત

زشت روی	ઝેશ્ટ રૂઈ	An ugly faced	એક અરાય દે- ખાવતો (મા- ણસ.)
طبيب	તબીબ	Doctor	વેદ.
زشت ترین	ઝેશ્ટ તરીન	Worst	ધણેજ અરાય.
دملی	દામલી	A boil	એક ગુમડું.
دوا	દવા	Medicine	દવા.
لظوکرد (لظوکردن)	નઝર કંદ	Looked at	નજર કીધી.
دروغ	દરુગ	Lie ; falsehood	જુઝું.
هیچ	હીચ	Any	કાંઈ.

STORY XXXIX. વારતા ૩૯ મી.
હકાયતે સીયો હકાયાત

لوکر	લોકર	Servant	ચાકર.
علي الصباح	અલસમુઆહ	Early in the morning	પોહર ફાટવાંજ.
داع	દાઝ	Crow	કાગડો.

پیغمبر (دین)	پیغمبر	Thou seest	تو دیکھتے.
خبر کن (خبر کردن)	خبر کن	Inform	خبر دے.
شکون	شکون	Omen	سُکُن.
نیک	نیک	Good	سارا.
خواہم یافت (یافتن)	آیا ہوا	I will obtain	میں ملے گا.
تمام	تمام	All	سب ; سارا.
خواہد گذشت (گذشتن)	آیا ہوگا	Will pass	گزرے گا.
قصہ	قصہ	In short	تھوڑے میں.
یکجا	یکجا	One place	ایک جگہ.
صاحب	صاحب	Master	مالدار.
بیرون	بیرون	Out	باہر.
پریڈ ہو (پریڈ)	پریڈ ہو	Had fled	ڈھکیا گیا.
خصہ	خصہ	Angry	غصے.
تازیانہ	تازیانہ	Whips	تازیانے.
زدن گرفت	زدن گرفت	Began to strike	ماریا مارتا.
همان وقت	همان وقت	The same time	وہی وقت.
دوستی	دوستی	A friend	دوست.
طعام	طعام	Food	کھانا.
می یافتی (یافتن)	می یافتی	Thou wouldst have obtained	تو ملے ہوتا.
آنہ	آنہ	What	کیا.

હેમચંદ્ર ચૈતન્ય
લોમ.

STORY XL. વારના ૪૦ મી.

هرگاه بگورستان   Whenever To the church-
 یازدگان   yard.

چادر	ચાદર	Sheet	ચાદર.
سر	સર	Head	માથું.
روي	રૈ	Face	ચહેરો.
مردگان	મોર્દગાન	Dead (persons)	મરણ પામિલા.
دوا	દવા	Medicine	દવા.
مردۀ اند (مردن)	મોર્દઅન્દ	Have died	મરણ પામ્યા છે.

STORY XLI. વારતા ૪૧ મી.
હેકાયતે ચે- હકોમ.

ظالم	ઝલમ	Oppressive ;	જુલમગાર.
		tyrannic	
لها	તનહા	Alone	એકલા.
شهر	શહેર	City	શહેર.
بیرون	બીરન	Out	બહાર.
زیر	ઝીર	Under ; be-	હેઠળ.
		neath	
مَلِك	માલિક	Country	દેશ.
چگونه	ચગુનેહ	Of what kind	કેવી જાતનો.
عادل	આદિલ	Just	ધર્માસી.
می شناسی	મીશનાસી	Dost thou	તું જાણેછે.
(شناسختن)		know	
منم = من هستم	મનમ	I am	હું છું.
مُسلطان	મોસલતાન	King, monarch.	રાજા ; શહેનશાહ.
ترسید (ترسیدن)	તરસીદ	Feared	બીધા.
میدانی (دانستن)	મીદાની	Dost thou know	તું જાણેછે.
پسر	પેસર	Son	છોકરો.
فلس	ફોલાન	Such	ફલાણો.
موداگرم = سودا	મોદાગારમ	Merchant ;	વપારી ; હું છું.
گرهستم		I am	
هوماه	હરમાહ	Every month	હર મહીને.

دیوانہ	دیوانہ	Mad	پھینا.
می شوم (شدن)	میرا ہوا	I become	ہو گیا.
امروز	آج	To-day	آج.
خندید (خندیدن)	خندید	Laughed	ہنسے.

STORY XLII. چار تا ۴۲ مہ. ہے کہ یہ ہے کہ
 حاکمیت چہل و دوم ہو۔

شاعری	شاعر	A poet	شاعر کہی.
توانگری	توانگر	A rich (man)	شاعر تانگر (ماہر.)
مستود (مستودن)	مستود	Praised	پسند کیا.
خوشنود	خوشنود	Pleased	پسند.
نقد	نقد	Money	پسند.
لیست	لیست	Is not	نہی.
خند	خند	Corn	آٹا.
فردا	فردا	To-morrow	آج کی.
بہم (دادن)	بہم	I will give	ہو گا.
فجر	فجر	Morning	صبح.
دیروز	دیروز	Yesterday	گھر کال.
وعدہ	وعدہ	Promise	واپس دے ; ک- چلا.
دادن	دادن	To give	آپ پانے.
عجب	عجب	Egregious ; strange	آٹا ت- سند.
حالا	حالا	Now	ہو.

STORY XLIII. چار تا ۴۳ مہ. ہے کہ یہ ہے کہ
 حاکمیت چہل و سوم ہو۔

تقصیر	تقصیر	Crime	گناہ ; پاک.
حبشی	حبشی	Negro	سیاہ.
کوتوال	کوتوال	Magistrate	ڈاکٹر.

درویش	દરવીશ	Dervish ;	દરવીશ.
		fakir	
سیاه کنید (سیاه کردن)	سیاہ کونی	Blacken	કાળું કર.
گردانید (گردانیدن)	ગરદાની	Cause to walk	ફેરવો.
نصف	નસફ	Half	અરધું.
وگرنه	વગરનેહ	Or else	નહી તો.
معاف کرد (معاف کردن)	મખાફ કર્	Pardoned	માંફકીધું.

حکایت چهل و نهم به - STORY XLIV. વારતા ૪૪ મી.

چهارم હો ચેહારમ.

نا بینائی નાંબીનાઈ A blind (man) એક આંધજો-
(પુરે ૫૦.)

شب	શામ	Night	રાત્ર.
تاری	તાર	Dark	અંધારી.
چراغ	ચેરાગ	Lamp	બતી.
دست	દસ્ત	Hand	હાથ.
میو	મીઠુ	Jug	કુંજો.
دوش	દૂશ	Shoulder	ખાંધ.
بازار	બાઝાર	Market	બજાર.
از وی	અઝવે	From him	તેનાથી.
روز	રોઝ	Day	દિવસ.
چشم	ચશ્મ	Eye	આંખ.
یکسان	યક્સાન	Equal ; similar	સરખા ; બ- રાબર.
فایده	ફાયદે	Advantage	ફાયદો.
چیست = چه است	ચીસ્ત	What is	શું છે.
= برای تست	બરાયેતેસ્ત	Is for thee	તારે માટે છે.
برای تو است			

نشکني   नशकनी   Thou mayst तुं नांकि नही.
 (नशकस्तन)   not break

چهل و پنجم   حکایت   উদ্ভযতে যেহ- STORY XLV.   વારતા   ૪૫ મી.
 હો પંજોમ.

درویشی	દરવીશી	A dervish	એક દરવીશ.
دکان	દોકાન	Shop	કુકાન.
بقالی	બકકાલી	A grocer	એક ગાંધી.
خریدن	ખરીદન	To purchase	ખરીદવું.
شتابی	શતાબી.	Haste	હતાવળ.
دشنام	દોશનામ	Abuse	ગાળ.
خشم	ખશ્મ	Anger	ગુસ્સો.
پاوشی	પાપુશી	A shoe	એક ખાસડું.
نالش	નાલેશ	Complaint	ફરીયાદ.
چرا	ચેરા	Why	શા માટે.
ای درویش	અએદરવીશ	Oh! Dervish	અરે, દરવીશ.
بزرگ	બોઝર્ગ	Great	મોટો.
فقیر	ફકીર	Beggar	ફકીર.
برو	બેરો	Go	જા.
هشت	હસ્ત	Eight	આઠ.
آن	આને	Annas	આના.
مزا	મજા	Punishment	સજા.
روپی	રૂપીયે	Rupee	રૂપીઆ.
جیب	જાઈપ	Pocket	ખીસું.
برآوردن	બરઆવદ	Took out	કાઢ્યો.
(برآوردن)			

چهل و ششم   حکایت   উদ্ভযতে যেহ- STORY XLVI.   વારતા   ૪૬ મી.
 શેરોમ.

نقاشی	નકકાશી	A painter	એક ચીતારા.
پیش	પીશ	Profession	વંધા.

طبايبت	तपायत्	Doctorship	वैद्य.
آغاز کرد	आगारु कर्तुं	Commenced	सह क्रीया.
(آغاز کردن)			
وطن	वतन	Native country	स्वदेश.
خاک	आक्ष	Dust	धूल.
می پوشد	मीपूराक्ष	Covers	ढंकी नांभिछे.
(پوشیدن)			

STORY XLVII. चारता
हस्तोभ ४७ भी.

مسکین	भिसकान्	Poor	गरीब.
توانگر	तवान्गरी	A rich (man)	अधिक तवंगर (भाक्षस).
میان	मीयान्	Between	वये.
وچ	वच्य	Span	अन्विलस.
زیاده	अध्यादित	More	वधारे.
تفاوت	तक्षवत्	Distance	तक्षवत ; छिट्टे.
برهم شد	अरुद्धु शार्	Became angry	गुरुसे थयो.
(برهم شدن)			
توش	तोर्श	Sour	आक्षु.
میان	मीयान्	Between	वये.
خو	अरु.	Ass	अधितुं.
بقدر	अक्षदरु.	In proportion	प्रमात्रमां.
جواب	अवाप्.	Answer	अवाप्.
خجل	अज्जल	Ashamed	शरभीदि.
عذر نمود	अक्षिअरु नक्षद	Asked pardon	माक्ष माग्गी.
(عذر نمودن)			

STORY XLVIII. चारता
हस्तोभ ४८ भी.

لايق	लायक्ष	Fit ; worthy	लायक्ष ; सजवार.
ایکار	अन्कार	This work	आ क्काम.

STORY L. વારતા ૫૦ મી.
હૈકયતે પજ્જા હોમ
Hikayat Pajja Home

શબી	શબી	One night	એક રાત.
કતાબી	કેતાબી	A book	એક ચોપડી.
હરક	હરકેહ	Whosoever	જે કોઈ.
મર	સર	Head	માથું.
કુર્દ	ખોર્દ	Small	નાહાંનું.
રિશ	રીશ	Beard	દાઢી.
દરાઝ	દેરાઝ	Long	લાંબી.
બઝર્ક કર્દન	બેઝર્ક કર્દન	To enlarge	મોટું કરવું.
કુતાહ	કૂતાહ	Short	ટુંકી.
મદ્રાસ	મદ્રાસ	Scissors	કાતર.
તલાશ કર્દ	તલાશ કર્દ	Searched	સોધી.
(તલાશ કર્દન)			
નાચાર	નાચાર	Helplessly	નાચારીએ.
નીમ	નીમ	Half	અડધી.
ચરાગ	ચરાગ	Lamp	દીવા.
મુઈ	મુઈ	Hairs	વાળ.
શામલેહ	શામલેહ	Flame	ખજરું.
ગઢાશ્ત	ગઢાશ્ત	Left off	છોડી દીધી.
(ગઢાશ્ત)			
હમ	હમ	All	બધી.
મુખતે શ્દ	મુખતે શ્દ	Was burnt	બળીગઈ.
(મુખતે શ્દન)			
હરજ	હરજ	Whatever	જે કંઈ.
બાંબાત રસીદ	બેબામ્યાત રસીદ	Was proved	સાબેત થયું.

STORY LI. વારતા ૫૧ મી.
હૈકયતે પજ્જા હોમ
Hikayat Pajja Home

બામ	બામ	Terrace	અગાસી.
કસર	કસર	Palace	મહેલ.

زیر	آری	Beneath	ہے۔
دیوار	دیوار	Wall	دیوال.
امستاده (امتادن)	آہستہ آہستہ	Standing	کھڑا.
مرغی	پھانسی	A bird	آہستہ پکھی.
بہمن	بہمن	To me	میرے.
حضرت	حضرت	Lordship	سائے.
شرط کردم	شرط کر دیا	I laid a wager	میں نے شرط لگا دی.
(شرط کردن)			
بازی	بازی	Game	کھیل.
مطبخ	مطبخ	Kitchen	آٹھارہویں کھانا.
گوسفندی	گوسفندی	A goat	آہستہ بکری.
این ہم	یہ	This also	یہ بھی.
لین	لین	Also	بھی.
قبول کرد	قبول کر دیا	Accepted	قبول کر لیا.
(قبول کردن)			
بار	بار	Time	وقت.
تہی دست	تہی دست	Empty-handed	خالی ہاتھ.
دو ہزار	دو ہزار	Two thousand	دو ہزار.
بازی لیا فتم	بازی لیا فتم	I did not win	میں نے کھیل جیتا.
		the game	کھیل.
در	در	Money	پیسہ.
قمار	قمار	Gambling	کھیل.
مبار (باختن)	مبار	Don't play	نہیں کھیلو.

حکایت پنجاہ و دوم کہی گئی ہے۔ STORY LII. چارتن پڑھی.
ہوئے ہوئے.

خواب	خواب	Sleep	خواب.
شیطان	شیطان	Satan	شیطان.
ملاقات کرد	ملاقات کر دیا	Visited	ملاقات کر لی.
میلی	میلی	A slap	آہستہ تپا.
ملعون	ملعون	Accursed	کلیاتناجت کر لیا.
دشمن	دشمن	Enemy	دشمن.

غریب دادن	ईरीय दातु	To deceive	डगवाने.
دراز	दराअ	Long	लांणी.
بیدارشد (بیدار شدن)	अगार आद	Awoke	अगरी उदयो.

STORY LIII. वारता पउ मी.
 ॐ सेवाम.

पیش	पीरा	Near	नजदीक.
سؤال	सवाल	Question	सवाल.
اول	अवल्	First	पेहेला.
خدا	आदा	God	धुधर.
حاضر	आअर	Present	आअर.
نماید (نمودن)	अनमाध	Show thou	तुं अतलाव.
کجا	कजा	Where	क्यां.
دوم	दोवाम	Second	अगिने.
قدرت	कदरत	Power	शक्ति.
بی ارادت	अगिमेरादत	Without the wish	धुधुआ वगर.
بهتر	बेहेतर	Better	वधारे सारा.
سوم	सेवाम	Third	अगिने.
دوزخ	दुआय	Hell	दोआय ; नर्क.
چگونه	अगुनेह	How	कैम.
عقوبت	अकूपत	Punishment	सज.
مهرمت	मेरमत	Elements	तत्व.
اثر	असर	Effect	असर.
کلوخ	कुलुख	A clod of earth	देकु.
گریان	गेरीयान	Weeping	रउते.
نماید (نمودن)	अनमायद	May show	अतलावे.
تالش	तालेश	Complaint	ईरीयाद.
حاک	आक	Dust	माटी ; धूण.
رنج	रण	Pain	दरद ; दुःख.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಂಕ್ತಿ- STORY LIV. ವಾರ್ತಾ
 ಓ ಬೊರೆಮೆ ೪೪ ನೆ.

ಮಾರಿ	ಸವಾರಿ.	A Rider	ಏಕ ಸವಾರ.
(ಶಬ್ದ) ಶಬ್ದ	ಶಬ್ದ	Heard	ಸಾಂಖ್ಯ.
ದರಿದ್ರ	ದಿವ್ಯ	Thieves	ಬಾ.
ಸಾಂಖ್ಯ	ಸಾಂಖ್ಯ	Groom	ಪಾಟಾಪಾಟ.
(ಶಬ್ದ) ಶಬ್ದ	ಬಾಂಧವ	Sleep thou!	ಬಾಂಧವ.
ಬಿದಾರ	ಬಿದಾರ	Awake	ಬಾಂಧವ.
ಖಾಹಂ ಮಾದ	ಖಾಹಂ ಮಾದ	I will remain	ಓ ರೆಡಿ.
(ಮಾಂದ)			
ಅಪ್ಪ	ಅಪ್ಪ	Trust	ವಿಶ್ವಾಸ.
ಖಾಬ	ಖಾಬ	Sleep	ಬಾ.
ಒಳಗ	ಒಳಗ	Ever	ಕಡಿ ಬಾ.
ಏಕಾಂ	ಏಕಾಂ	One portion	ಏಕ ಪಾಟ.
		(of day or night)	
ಏಕ	ಏಕ	Consideration	ವಿಚಾರ.
ಒಳಗ	ಒಳಗ	Earth	ಒಳಗ.
ಆ	ಆ	Water	ಪಾಟ.
ಗುರು (ಗುರು)	ಗುರು	Spread	ಪಾಟ.
ಖಾಹಂ ದಾರಿದ್ರ	ಖಾಹಂ ದಾರಿದ್ರ	Keep your heart at rest	ತಮಾ ನಾಶಿತ ರೆಡಿ.
ಖಾಹಂ ದಾರಿದ್ರ	ಖಾಹಂ ದಾರಿದ್ರ	Careful ; cautious	ಸಾಂಖ್ಯ.
ಒಳಗ	ಒಳಗ	Half	ಬಾ.
ದರಿದ್ರ = ದರಿದ್ರ	ದರಿದ್ರ	I am thinking	ಓ ವಿಚಾರಮಾಂ ಓ.
ಹೆಚ್ಚಿನ			
ಅಪ್ಪ	ಅಪ್ಪ	Sky	ಬಾ.
ಬಿ ಸೆ	ಬಿ ಸೆ	Without pillar	ಬಾಂಧವ.
ಮಾಧ	ಮಾಧ	Perhaps	ಕಡಿ.

ماعتي	સામ્પતી	An hour	એક કલાક.
باقی ماند	બાકી માન્દ	Remained	બાકી રહ્યો.
(باقی ماندن)	فردا	To-morrow	આવતી કલ.
زین	ઝીન	Saddle	પોડાનું છન.

حکایت پنجاه و پنجم હેકથલે પન્ન STORY LV. વારતા ૫૫ મી.

હે પન્નેમ

بخیلی	બખીલી	A miser	એક બખીલ.
قبول کنی	કબુલ્ કુની	Thou accept'st	તું કબુલ કરે.
(قبول کردن)	مضواه	Don't ask	ના માગતો.
(مضواه خواستن)	મખાઈ		

حکایت پنجاه و ششم હેકથલે પન્ન STORY LVI. વારતા ૫૬ મી.

હે શેરીમ

انگشتری	અંગ્ગોશ્તરી	A ring	એક વીડી.
یاد خواهم کرد	યાદ ખાહમ કર્દ	I will remember	હું યાદ રાખીશ.
(یاد کردن)	انگشت	Finger	આંગળી.
خالی	ખાલી	Empty	ખાલી.

حکایت پنجاه و هفتم હેકથલે પન્ન STORY LVII. વારતા ૫૭ મી.

હે હકીતોમ

سفاوت	સખાવત્	Charity	બખાશીરા.
'مسافران'	માસાફરાન	Travellers	યુસાફરા.
طعام	તખામ	Food	ખોરાક.
پارچه	પાર્ચેહ	Clothes	કપડાં.
کهنه	કોહનેહ	Old	જુનાં.
کثیف	કસીફ	Dirty	મેલાં.
التفات نکرد	અલ્તફાત નકર્દ	Paid no attention	આગતસ્વાગતા નહીં કરી.
(التفات کردن)	پاکیزه	Clean	ચોખ્ખા ; સોજા.
بکرايه گرفت	બેકરાયેગેરફત	Took loan of ; borrowed	બાડે લીધા.

پوشیده (پوشیدن)	પૂશીદિશ્	Having put on	પેહેરીને.
تعظیم	તખ્ખીમ્	Respect	માન.
لذیذ	લઝીઝ્	Dainty	સ્વાદીષ્ટ.
نمسه	ધાડુમસ	Morsel	નવાલો.
دیروز	દીરઝ	Yesterday	ગઈ કાલે.
خوب	ખુબ	Good	સારા.

حکایت پنجاه و هشتم હેકાયતે પચ્ચાસ STORY LVIII. વારના ૫૮ મી.
હી હથેનામ

دشمنی	દેશ્મની.	An enemy	એક દુશ્મન.
فوج	ફૌજ	Army	લશકર.
شکست	શકસ્ત	Defeat	હાર.
جذ	જલદ	Immediately	જલદી ; તુરત.
خبر	ખબર	Information	ખબર.
رسانید (رسانیدن)	રસાનીદ	Carried	પોહયાડી.
فتح	ફતેહ	Victory	ફતેહ.
ناخوش مي کنيد	નાખુશ મી	You displease	(મને) નાખુશ
(ناخوش کردن)	ફનીદ	(me)	કશાય.
لطيف	લતીફ	Wit	દુષ્કાંડ.

حکایت پنجاه و نهم હેકાયતે પચ્ચાસ STORY LIX. વારના ૫૯ મી.
હી નાહામ

منجی	મોનજમી	An astrologer	એક નજુમી.
عمر	એમર	Life	જીવગી.
باقی است	બાકી અસ્ત	Remaining	રહેલાં છે.
ده	દેહ	Ten	દશ.
سال	સાલ	Year	વરસ.
متفکر	મોતફકર	Fearful	ફીકરમંદ ; ચિંતાતુર.
همچو	હમચુ	Like	માફક.
بیمار	બીમાર	Ill; sick	આખમરી.
بستر	બેસ્તર	Bed	પિઝાનું.

حافل	અધિકૃત	Wise	કાલાપણવાળો.
ایست	બીસ	Twenty	વીસ.
شمشیر	શમશીર	Sword	તલવાર.
بقتل رسالید	બેકતલ રસા-	Killed ; cut	કાપીનાં પાંચો.
(قتل رسالیدن)	નીહ	off	
حکمت	હેકમત	Contrivance	ચુકિત.

حکایت هشتم   હેકઝથને શે- STORY LX. વારતા ૬૦મી.
સ્તોર્મી.

گرمه	ગોરમ્નેહ	Hungry	ભુખ્યો.
اعرابی	અઅરાબી	An Arab	અરબ આરબ.
کنار	કેનાર	Bank	કીનારો.
برک	બરકેહ	A pond	અરબ તળાવ.
زن	ઝન	Wife	અમારત.
فوزند	ફરઝન્દ	Children	છોકરાં.
شتر	શીતોર	Camel	જેટ.
بصیریت	બેઅધરીયત	In health ;	તંદરસ્ત.
		well	
بلی	બલી	Yes	હા.
آغاز کرد	આગાઝ કર્ફ	Began	શરૂ કરીધું.
(آغاز کردن)			
سگ	સગ	Dog	કુતરો.
بہضور تو	બેહઝુરે તો	In thy pre-	તારી હાજુરમાં.
		sence	
زنده	ઝન્દેહ	Alive	જીવતો.
بالا کرد	બાલા કર્ફ	Raised up	જેઅકથું.
گوشت	ગૂશત	Flesh	માંસ.
آب	આબ	Water	પાણી.
دانه	દાનેહ	Grain	દાણો.
مرد (مردن)	મોર્દ	Died	મરણ પામ્યો.
غم	ગમ	Sorrow	દલગીરી.
گریست	ગેરીશત	Wept	રડી.
(گریستن)			

سنگ	संग	Stone	पथर.
مید	सीने	Breast	छाती.
پسر	पेसर	Son	छोकरा.
احوال	अव्वाल	Account	हेवाल.
خانه خرابی	आगेअराणी	Destruction of(his)house	सत्यागारा.
خاک	आक	Dust	धूल.
روانه شد (روانه شدن)	रवाने हो	Went	गया.
بدین	बेदीन	With this	अनिधी.
حکمت	हेकमत	Plan	युक्ति.

حکایت شخصت ویکم शुक्रायते शे- STORY LXI. वारता ६१ बी.
शतोयकोम

بیرون	पीरिन्	Out	आहेर.
دفن کنم (دفن کردن)	हून् कुनम्	I may bury	हुं धड़.
مواي	सेवाये	Except	वगर.
راز	रात्र	Secret	बिद.
هر دو کسان	हरदूकसान	Both of them	अये नग.
مذکور	मउकूर	Above-said	उपर कहैला.
بخیل	अपील	Miser	अपील.
تنها	तनूहा	Alone	अकसो.
نشان	नेशान	Clue	निशानी.
هرگز	हरगेज	Ever	कदी.
اقرار نخواهد کرد (اقرار کردن)	अकिरार न-आ- हूँ कर्हूँ	Will not ac- cept	कअल नहीं करे
همانجا	हमानुज.	The same	तेज नग.
لهم (نهادن)	नेहमे	I may place	हुं भुड़.
فردا	करदा	To-morrow	आवती काल.
باهم	आहमे	Together	साथे.
بطمع	बेतमम्	With the ambition	बोअधी.
دوستی	दुस्ती	Friendship	दोस्ती ; मित्रा
اعتماد	अमृतमाह	Trust	विश्वास.

